

גיטין ב-ב

עניין: ספר דברים וי"ב שורות שבגט

אהל יעקב למגיד מדובנא פרשת דברים

והנה שאלתי את פי מו"ר הוא רבינו הקדוש הגאון החסיד מו"ה אלי' מווילנא זצוק"ל מה ההבדל בין התורה הקדושה ובין משנה תורה ואמר לי כי הארבעה ספרים הראשונים היו נשמעים מפי הקב"ה בעצמו דרך גרונו של משה, לא כן ספר דברים היו ישראל שומעים את דברי הספר הזה כאשר שמעו דברי הנביאים אשר אחר משה אשר הקב"ה אמר אל הנביא היום וליום מחר הלך הנביא והשמיע החזון אל ישראל וא"כ בעת אשר דבר הנביא אל העם כבר היה נעתק ממנו הדבור האלהי, כן היה ספר דברים נשמע אל ישראל מפי משה רבינו ע"ה בעצמו:

הגר"א אדרת אליהו דברים א, א

בני ישראל וגו'. הוהינן משם וגו'. מפני שיש בספר הזה ג' חלקים דסיינו **מהלכת** הספר עד ויקרא שקודם עשרת הדברות מדבר בטעניי מוסר. ומן ויקרא עד **הברכות** וקללות שצפ' כי תבא מדבר מסמלות. ומשם ואילך מדבר מהברכות וקללות ושאר עניינים. לכן קודם ויקרא **כתיב** אלם העדת והחקים וגו' ואח"כ התחיל ויקרא **משם** שהוא ענין אחד. וכן לפני הברכות **לכתיב** בלא היטב ואח"כ וידבר משם. ואלו כג' הם כולל כל התורה והתורה ג"כ ג' ספרים שהם שמות ויקרא במדבר. ובראשית הוא שרש כל התורה. ולכן נחלק המדרש ג"כ לג'. ספרה וספרי ומכילתא וזהו שאמרו (שבת פ"ח ע"א) **דיסיב** אוריין תליתאה שהם ג' ספרים. והג' ספרים של דברים הם כנגד ג' של תורה דסיינו כנגד אלם שמות הוא אלם הדברים. וכנגד ויקרא הוא ויקרא. וכנגד במדבר הוא וידבר.